

K/P

Stevan Vukovi

U okviru V Jugoslovenskog likovnog bijenala mladih u Vršcu, u MSU Beograd odvija se istorizacija izlaga kog programa Konkordije, kojim se zapravo vrši korekcija javne slike savremene umetne ke produkcije tre e Jugoslavije, kao i institucija tada aktivnih u procesu njene produkcije i promocije. Rad Zorana Todorovi a, koji je u tom kontekstu izlozen, vrši korekciju lika i tela glavnog nosioca programskih aktivnosti te institucije, uskladjuju i je sa istorijskom ulogom koja mu se na ovaj na in dodeljuje. Portret Zivka Grozdani a u vizuelno unapredjenom stanju, doprinos je muzealizaciji lika i tela osniva a vrša ke Konkordije, kao ujedno i izlaga a i eksponata na izlozbi “10 godina Konkordije”, u MSU Beograd, i uradjen je putem estetskih hirurških zahvata. Rad je na izlozbi predstavljen kroz fotografije procesa preoblikovanja ušiju Zivka Grozdani a i svojevrsne amulete u tradicionalnoj formi relikvijara, u kojima se nalaze delovi odstranjenog organskog tkiva, uliveni u plastiku. Telo Zivka Grozdani a je, pritom, tretirano kao telo nosioca inicijative koja rezultira novim kulturnim vrednostima, te time biva i sublimirano u simboli ko, a, sa druge strane, i kao puki materijal za umetni ku intervenciju, kao organsko tkivo koje je podložno oblikovanju i preoblikovanju, materijalizaciji stereotipa o poželjnom izgledu, kao i imaginativnih ideja o odstupanju od prirodnom date forme, te, na kraju, i telo koje u svom funkcionisanju proizvodi zadovoljstvo i trpi bol, uziva u pogledu i biva traumatizovano povredama. Estetska hirurška operacija, kojoj je Grozdani podvrgnut, obavlja se na krajnje konvencionalan na in i sa konvencionalnim ishodom – stanje posle operacije se u znatnoj meri približava frenološkom modelu koji se smatra poželjnim, kao i društveno korisnim, pa ak i klasi no lepim. Nema pomeranja u upotrebi tehnoloških sredstava, ona samo iste lik i ine ga manje specifi nim, uklopljenijim u standard, te ga time ga na neki na in i dodatno ‘normalizuju’. Ako je telo zapravo polje upisa razli itih kulturoloških sadržaja, kao i kulturološka konstrukcija zavisna od modela polnosti, rasnog i klasnog prepoznavanja, kao i rezima ishrane, fizi ke aktivnosti i obla enja, u ovom slu aju je posredi pre proces brisanja ve postoje ih upisa, nego li njihove promene u smislu uzrokovanja nekog druga ijeg njihovog preplitanja. Grozdani u se dešava to što se redovno dešava onima koji su uklju eni u mehanizme kulturne industrije, od izvodja a folk pop muzike do glumaca i sportista, kao i društvenim i politi kim predstavnicima, za koje se afektivno vezuje paznja širih masa i koji stoga sluze kao identifikacioni modeli: on biva redizajniran shodno ukusu tih masa i shodno zeljenom rezultatu tog zamišljenog procesa identifikacije. Specifi ni identitet popušta pod pritiskom ostvarenja pozitivnog javnog imidza, a zrtva koja se pri tome podnosi biva ugradjena u simboli ki sistem i na materijalan na in o uvana kroz relikvijare nastale konzervacijom tog odstranjenog suviška. Razlika je u ovom slu aju prevashodno u tome što je Zoran Todorovi autor rada i taj koji Grozdani a podvrgava datoj operaciji, na na in vrlo sli an onom na koji je ve realizovao rad u kome je od masnih naslaga na sopstvenom stomaku, hirurškim putem odstranjenim, pravio sapun kojim su se kupale kustoskinje koje su ga tom prilikom angazovale (za “Poslednju isto noevropsku izlozbu”, prole a prošle godine). Grozdani je tu

zapravo u poziciji koja ga u procesu autorizovanja rada postavlja u ulogu onoga nad kojim se ta autorizacija vrši, iako sa njegovim pristankom, kao i sa nepobitnom cinjenicom da je i on sam inace aktivan u polju umetnosti kao autor, te stoga i potpuno svestan konsekvenci datog cina, kojih produkti kulturne industrije obicno nisu svesni. Todorovi , sa druge strane, tim cinom napušta podrucje iskljucivo licne odgovornosti, utvrdjene suverenitetom akata vršenim nad sopstvenim telom, u kome je prethodni njegov rad bio zatvoren, i ulazi u polje manipulacije tudjim telima, nad kojim u ve ini kultura stoji potpuni tabu, kao i niz formalnih zabrana, od kojih su oslobodjeni samo oni koji su inicirani u profesije koje se u datoj zajednici smatraju za u tom pogledu specijalizovane i u svojoj moralosti i društvenoj ulozi utvrdjene ritualnim radnjama, poput zakletvi i stru nih ispita. Neposredni izvršilac, naravno, nije on, ve hirurg, ali on je u samom aktu prisutan i kao inicijator, i kao narucilac hirurškog zahvata, i kao onaj ko proces izvodjenja tog zahvata koristi kao neku vrstu produkcione postavke za izradu fotografskog rada i izvor materijala za relikvijare u koje e hrskavica, koza i meso Grozdani evih ušiju biti ugradjeni. Niz pitanja koje ovaj rad postavlja tu zapravo tek po inje, i kre e se u širokom spektru od same karakterizacije ovih akata kao umetni kih inova, preko konsekvenci koje pristajanje na takvu karakterizaciju nosi za paradigmu umetnosti u datom kulturnom kontekstu, do matrice odnosa koji se ostvaruju u saradnji takvog tipa umetnika sa ‘specijalisti kim sluzbama’ za koje je ovakav tip rada deo redovnog poslovanja, te i odnosa spram sistema produkcije same izlozbe u okviru institucije Muzeja u kome se realizuje, kao i onog dela publike koji umetnost smatra za agens oboga enja perceptivnih iskustava i pozitivni model neke vrste imaginacijom i kriti kim mišljenjem vodjenog kulturnog delovanja. Odgovori na neka od tih, i mnogih drugih pitanja, uspostavi e se u interakciji sa publikom, iji afekti i emocije vezane za karakter i pojavnost ovog rada, kao i podtekste na kojima se održava, zapravo imaju za ulogu da tek generišu karakter relikvijara ovim putem nastalih, ine i ih na neki na in društveno delotvornim i izdvajaju i ih iz kategorije klasi nih, bilo posebno izradjenih, ili uo enih i u okviru rada unesenih, u umetnosti koriš enih predmeta. - **dalje informacije na www.msub.org.yu**